

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Реданція й Адміністрація:
Львів, РИНОК Ч. 10. П. ПОВ.
Телефон Реданції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504 000
— Банку Чеського Літван.
Прага „Діло“.
Рукописи не повертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) 5.00 злот.
чвертьрічно 15.00 „
піврічно 30.00 „
річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у ч. е.
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Повлик прем'єра Карпатської України.

ДО ВСІХ ГРОМАДЯН КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

„Українська Пресова Служба“ дістала від уряду Карпатської України до поширення отсей запис:

Ми, Уряд Підкарпатської Русі, яку великодержави, що встановили остаточні границі дня 2. листопада 1938 р. у Відні, назвали її природною назвою — Карпатською Україною, звертаємося в цій вирішній хвилині з гарячим закликом до Вас, Браття і Сестри!

Відорвання споконвічних наших городів Ужгороду й Мукачеву від Карпатської України — це зранення нашої Батьківщини. Але в цій важкій хвилині пам'ятаймо те, що коштом цієї нашої рани здобуто українську державну самостійність. Цей важкий удар, який стрів нас, не захитає нашої волі сповнити те велике завдання, яке оце поставила перед нами історія.

Супроти нового стану річей столицю нашого Краю переносимо із забраного Ужгороду до Хусту, до того міста, в якому 21. січня 1919. року проголошено перше бажання нашої самостійності.

Ми рішили взятися за історичний труд будови нашої обкрової, однак до самостійності пізнесеної Країни.

Між Вами ходять агенти чужих інтересів, які застрашують Вас, що ми на нашій обкрової землі не зможемо жити, бо не буде з чого жити й на чім працювати. Та таке твердити може лише Ваш ворог, що хотів би підчинити цілу нашу землю пануванню тих фальшивих „приятелів“, які сьогодні забрали наші прадідні міста, хоч їм ті міста непотрібні, ні не принесуть їм ніякої користі.

Ви повинні ще знати, що наші вороги хотіли забрати всі скарби нашої землі, які забезпечать нам краще життя.

До розбудови нашої країни маємо забезпечені умовини, себто капітал і працівні сили, які допоможуть Вашій Владі повести Вас до кращої будучини.

Наша самостійна держава дає нам не тільки культуру й політичну свободу, але забезпечує також для всіх нас хліб і працю. Вже цього року приступимо до будування нових доріг і залізниць. Закликаємо Вас усіх, свідомих Братів і Сестер, щоб Ви в початках нашої самостійності показали себе гідними свободи й помагали Владі в розбудові нашої держави.

Нехай пропадуть усякі релігійні, язикові та класові спори, які до сьогодні викликували між нами вороги нашого народу.

Єдність нашого народу, спокій і порядок стануть найпевнішою запорукою сстрогого розвитку нашої держави.

Історія признає правду тим, що вміють за неї постояти. Тому постіймо й ми за свою правду! Для всіх наших дальших дій, які ми підприємемо у виконанні наших обов'язків, очікуємо твердої моральної підтримки населення Карпатської України і всього Українського Народу.

Боже нам допоможи сповнити наш відповідалний труд!

Д-р Авг. Волошин,
Прем'єрміністр.

Ужгород, 3. XI 1938.

Не Підкарпатська Русь, лиш Карпатська Україна — офіційною назвою держави.

ЯК ПОДАЄ ЗАКОРДОННА ПРЕСА, ПРЕМ'ЄР КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ О. ВОЛОШИН, ЗАЯВИВ ПРЕДСТАВНИКОВІ АВАСА:

„УРЯД ПІДКАРПАТСЬКОЇ РУСІ РІШИВ ЗМІНИТИ НАЗВУ КРАЮ НА КАРПАТСЬКА УКРАЇНА. ЦЕ РІШЕННЯ КЛАДЕ КІНЕЦЬ УСЯКИМ СУМНІВАМ. НАША МОВА УКРАЇНСЬКА,

НАШІ ПОЧУВАННЯ І НАШІ ДУМКИ — УКРАЇНСЬКІ. УСТАНОВЛЕНА В 1918 Р. НАЗВА „ПІДКАРПАТСЬКА РУСЬ“ ДАВАЛА НЕВІРНИЙ ОБРАЗ ДІЙСНОГО, НАЦІОНАЛЬНОГО, ГЕОГРАФІЧНОГО І ПОЛІТИЧНОГО ХАРАКТЕРУ НАШОГО КРАЮ“!

Бенеша хотять поставити під суд.

РЕВЕЛЯЦІЯ ЧЕХО-СЛОВАЦЬКИХ ДИПЛОМАТІВ.

Сензацію викликала заява чехословацького посла у Парижі Осуського, який приїхав тепер до Праги; він просить мін. Хвальковського щоби його та інших чеських дипломатів поставити перед суд і ствердити, хто є спричинником невдачі Чехословацьчини підчас вересневої дипломатичної кризи. Він заявив, що постійно інформував Бенеша про міжнародну ситуацію, але Бенеш не послухав його та не поробив належ-

них висновків. Мін. Хвальковський та пос. Машни підтримують ці обвинувачення.

Щоденник „Празски Вечер“ твердить, що Бенеш у критичних вересневих днях домагався від великодержав натиску на Прагу у справі територіальних уступок; є буцімто навіть документи, які доказують цей факт. На цій основі „Празски Вечер“ домагається, щоб поставити Бенеша перед суд.

VI. 1. Pr. 546/38. — Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia niejawnego. — Sąd Okręgowy Wydział VI. karny we Lwowie w składzie Wiceprezes S. O. Malicki Sędziowie S. O. dr. Locker i dr. Ponuckiewicz w sprawie konfliktu nr. 232 czasopiisma pt. „DİLO“ z daty Lwów dnia 19 października 1938 do wygn. VI. 1. Pr. 546/38 na posiedzeniu niejawnym w dniu 24 października 1938 po wysłuchaniu wniosku Prokuratora Sądu Okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonana dnia 18 października 1938 przez Starostwo Grodzkie we Lwowie konfliktację czasopiisma pt. „DİLO“ nr. 232 z daty Lwów, dnia 19 października 1938 zawierającą w artykule zaczynającym się w tytule od słów: „Pod praprom“ w całości oraz w odnosnym nagłówku wyrażaći ledat naciśnieniu — anarmonia przecz. z art. 154 § 1 i 2

k. k. zarządca zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego piśma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopiisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścić bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17/12 1862 Drpp. nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. Uzasadnienie. Wy-miślonny artykuł propaguje ukraińskie nacjonalistyczne hasło separatystyczne. Według §§ 487, 489, 493 pk. oraz §§ 36 i 37 ust. praz. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. — Przewodniczący: Malicki wr. Protokola: Buivk wr. Za zgodność: w z. Kol. kier. sekr.

ВИБОРИ.

Львів, 7 листопада 1938.

У хвилині, коли пишемо ці рядки (12 год. передпол.), нема ще звіту з вислідів виборів у всіх округах Польщі, тому нема фактичного матеріалу для рефлексій, що їх викликає кожна така статистика та спис імен. Треба теж бути дуже обережним з аналізом загальної ситуації, що її витворили у Польщі вибори і їх безпосередній відгук у польському та непольському громадянстві, бо недавні наші міркування на цю тему, писані в чисто інформаційному тоні, позбавлені всякої злобної інтенції та оперті на польській варшавській і вієнській пресі — підлягали чомусь-то конфіскації разом з наголовком. Тому й писати вже тепер про вислід виборів і ситуацію, яку він витворив — дуже важко, тим важче, що крім загально-державного відтинку нинішні вибори мають ще свій окремий український відтінок і творять на ньому цілу окрему проблему, якої знову таки через пакуючі цензурні умовини не можна ані освітлювати ані аналізувати ані навіть об'єктивно-інформаційно описувати: адже наша стаття, оголошена зараз після розписання виборів, яка вказувала без ніяких тенденцій „за“ чи „проти“ всі плюси й мінуси виборчої акції — дійшла до читачів у такому вигляді, що всі плюси залишилися, а всі мінуси були скреслені. Просимо признати нам, що праця української публіцистики серед таких відносин не легка.

І тому, адаючи собі з усіх цих моментів справу, заявляємо відразу, що присвячуємо це місце виборам радше з формального обов'язку, як алободенно-актуальній темі, без ніяких завдань всесторонньо її вичерпати. І так напр. на самому вступі мусимо просити наших Читачів, щоб вони самі — на підставі власної обсервації на місцях — оцінили, який високий відсоток управнених до голосування громадян дійсно голосував: читаємо, що напр. на Волині фреквенція доходила деще до 95%, чому — зрештою — нема чого дивуватися, бо чейже у виборах 1935-го року згідно з офіційною статистикою посол Голінський (промисловець з Варшави) дістав на Поліссі теж до 100% голосів. З дотеперішніх даних можна вказати ніби на дві дуже пікантні подробиці: у Варшаві перепав полк. Валери Славек, кількакратний післятравневий прем'єр, маршал останнього союму і — творець теперішньої виборчої ординації, як підвалини цілої існуючої державної системи. Знову-ж у Львові перепав п. Войцеховський, формально заступник голови ОЗОН-у на львівське воєвідство, фактично його і технічний і ідеологічний провідник. Ці дві поразки мають свою вимову не тільки для даних осіб, але і свій політичний зміст: Варшава дала вислів свого недовіра не для заслуженого колишнього польського бовівка і найближчого спіробітника Й. Пілсудського, тільки для теперішньої виборчої ординації. Щодо п. Войцеховського, то його програма подвійна: він кандидував у Львові спеціально тому, що його попередни округа (Дрогобич) його не хотіла і що не увічались також успіхом його заходи приміститися в якийсь західній чисто польській окрузі. Його поразка у Львові, де він мав до розпорядження весь апарат ОЗОН-у і (як на-тйав „Век Нови“) 900 агітаторів, у тому Львові, де він виробив собі фірму смертельного ворога українців і тому саме після подія, що відбувалися на львівській вулиці у першому тижні цього місяця — ця поразка вказує на страшенно слабкий ґрунт ОЗОН-у і на пересит анти-українською тротгалтратією у денних розважіннях колах старшого польського громадянства. Поразка ОЗОН-у в Львові тим болючіша, що

перешаг теж чоловік кандидат у 70-й львівській окрузі Семкович. Коли на чотири львівські мандати ОЗОН перелік тільки одного свого кандидата — то це жепська для нього справа.

Очевидно, що до союму вийде величезна більшість послів а ОЗОН-у, бо це єдина польська політична партія, яка брала у виборах участь. І не від гурту безпартійних, професійних і т. п. послів, але від послів ОЗОН-у залежатиме підхід нового союму до справи зміни виборчої ординації і сама її зміна передбачена як єдина (чи найбодовіша) ціль нового союму. Добре, що відпали політики типу Войцеховського, але не знаємо, чи вийшли на їх місце політики: бо читаємо самі нові імена, яких не знаємо не тільки ми, українці, але адебітша не знають їх і самі поляки.

З кандидатів УНДО вийшли всі, з винятком найважливішої для нас округи — сянської, де українського кандидата провалили вже при виборах, так само, як попереднього разу, у 1935. році, всупереч виборчому компромісові. Правду кажучи, мало хто сподівався, щоб було інакше, як сталося. Позатим — добре сталося, що взагалі союмові вибори поза нами. Відбу-

лися вони в часі цілком винятковому, коли не казати вже про саму проблему виборів на підставі старої ординації та відомий підхід до них інших українських партій. І саме у тому винятковому для українців часі, при відомих подіях міжнародного та внутрішньо-краєвого характеру, серед знаних подій у Львові — зацікавленні верхівки УНДО було заабсорбоване виборами, до яких широкі кола українського громадянства й українських мас з найрізномірніших причин великої ваги не присладали. Найважливіша з тих причин — це взагалі зменшення для українців ваги варшавського парламентарного терену, зокрема терену союму у цій найближчій каденції, яка має точно окреслені цілі. І тому з нетерплячкою очікуємо, щоб скінчилися і вибори сенатські.

За тиждень буде кінець виборів і тоді вже прийде час піддати їх ближчій аналізі, вже виключно як подію з політичним змістом і політичними наслідками на чисто-українському терені. Тоді теж прийде час — і то вже останній час — пригланутися цілості українських справ, які виглядають нині значно інакше, ніж виглядали — перед виборами.

ік.

РАГЛНИЙ, УБГАНЬ, ФУТРА

з найліпших бельських матеріалів першорядно виконані поручає

Повшехни Склад Одзєжи

ЛВІВ Пасаж Миколая

Справа палестинського мандату і жидівської еміграції.

(Від власного кореспондента).

Женева, дня 2. листопада 1938.

По осінніх зборах Ліги Націй працює кілька комісій, між ними і комісія мандатна. Праця її не тільки, але дуже відповідальна з огляду на безсильність Л. Н. Вона перевіряє повідомлення держав, що дістали мандати на управу над тими чи іншими колоніями, переділеними наслідком світової війни, і приймає їх без найменшого спротиву до відома. Так прийнято незалежно до відома й англійське повідомлення про Палестину. Та й шож справді малаб робити женевська комісія у справі, з якою не може собі дати ради і сама Великобританія, справність якої в управі колоніями знає цілий світ? Відити тут щось тим тяжче, що ніяка інша держава не має найменшої охоти цей мандат перебрати. В колах Л. Н. говорили справді про те, що в Нью-Йорку та в Західних Державах взагалі є досить жидівських капіталістів, які моглиб спонукати Румунів перебрати палестинський мандат і дати засоби, потрібні на це коштовне підприємство; але американці очевидно надто практичні, щоб його перебрати. Зрештою сама Великобританія ніякого офіційного і навіть офіційного наміру передати палестинський мандат іншій державі не виказала. Не можна також забувати того, що Палестина є одною з точок опертя оборони морського шляху британської імперії до її володінь в Азії. Цю оборону порушено в Гібралтарі наслідком єспанської війни, в Палестині наслідком арабських заворушень, біля Суецького каналу наслідком єгипетської війни і в Гонконгу наслідком китайської війни. Отже цілком зрозуміло, що Великобританія рішуче наразі привернути за всяку ціну сподів у Палестині, оситнула це в Єрусалимі і береться тепер енергійно за Гайфу. Впливові жидівські кола в самій Англії намагаються поводити інтереси жидівської еміграції з державними інтересами британської імперії. На зборах, скликаних сіоністичною Федерацією, промовляв між іншими лорд Ротшильд і висловив своє переконання, що британський уряд бачає такої полагоди палестинського питання, яка відповідалаб справедливості й інтересам британської імперії. Він закликав британських жидів підтримувати засади, якими керується Великобританія, хоча б це навіть вимагало певних жертв, бо на льондонський уряд жиди показували свою останню казю. Командант Льюкер Леммон, консервативний посол, дорозумів примістити в Палестині 5 мільйонів жидів, щоб боронити британські інтереси якби якась держава переступила через Румунію, щоб накласти свою руку на її джерела нафти і на Суецький ка-

нал. „Ми дістали довірочний документ — казав він — згідно з яким Мусоліні і Гітлер малиб поділити Суецький канал.“ На запит Пресової Асоціації командант запевняв, що його відомості походять з джерела, щодо автентичності якого він не має ніякого сумніву. „Мені казали, — додав він, — що ці дактилографовані документи розповсюджені між молодими арабами Леванту. В них було сказано, що на випадок війни Німеччина й Італія заучилиб свої сили, щоб зайняти Суецький канал і контролювати його...“ Ці „документи“ очевидно не менш фантастичні ніж проект оселити п'ять мільйонів жидів у Палестині; розповсюдження їх займаються очевидно агенти „одної держави“, яка робить все від неї залежне, щоб не допустити до порозуміння чотирьох великодержав, у всякому разі наведених відсотки, що їх подав „Журналь де Женев“, відслідковують рубець за слогом, за якою відбува-

З польської преси.

„Як він ходить, як він просить, як шапочку в руках носить...“

Нагадуються слова тієї нашої пісні, коли читаеш передову статтю варшавського органу консервативів „Час“ (ч. 305 з 6-го листопада ц. р.). Польська преса взагалі переповнена тепер справою Карпатської України. В першу чергу маса телеграм про ентузіастичні маніфестації „карпаторусів“ в користь Мадярщини, про зняття чеського війська над „карпаторуським“ населенням, про те, що Підкарпатська Русь домагається злуки з Мадярщиною і т. д. і т. д. Одночасно з тими телеграмами появляються статті більше чи менше вчених авторів, в яких вони доводять несправедливість віденського рішення, нежиттєздатність Карпатської України, акають з одного боку закарпатських українців, що вони вигинуть з голоду, а з другого боку цілу Європу, бачимо та Карпатська Україна — це загроза миру. Кілька таких статей ми вже хотували на цьому місці. У загальному жме числі „Часу“ появилася стаття підписана буквами З. М. п. н. „Закарпатська Русь і справжній цілі німецької політики“. Автор стверджує, що рішення віденських арбітрів потягає за собою довголітню необхідність злуки цілого Закарпаття з Мадярщиною, шше.

„Знаємо, які великі цілі ставить собі політика німецького народу і його уряду. Зовсім не негуємо права Німеччини до колоній так само, як уважаємо, що монарх Польщі повинні теж припасти за морські колонії... І саме тому, що розумі-

Кварцелі латини, солонюкс, в теляхкс, виніна
кварцеліх польнийх
Фабричний
склад
„ГЕЛІОТЕРМ“
Львів, Академ чна 7 (Будинок Шпрехера)

ється справжній чортівський шабаш політичних сна довкола справи, що нею займається і скромна комісія в палаті Л. Н.

Зацікавлення політичних кол Женеви справою жидівської еміграції загальні і справою палестинського мандату зокрема збільшилася також і вістка про виселення жидівських громадян Польщі з Німеччини, в якій дехто хотів би вже бачити причину конфлікту між обома державами. Сподівання цього роду справді дуже швидко розвіваю. Назавгал перемогла думка, яку висловив і „Журналь де Женев“, що Німеччині належить, як і кожній іншій державі, право видаляти чужих громадян з меж власної держави. У всякому разі поставлено ще гостріше питання про те, що має статися з жидями, яких ніодна держава не хоче прийняти до себе в обмеженому числі в сучасних обставинах світової кризи.

Понедіжкова преса принесла, що правда з знаком запиту, вістку про детальний план оселення жидів в Абіссинії; але коли він і дійсно існує, то його очевидно вироблено без участі Інтрнаціонального жидівського проводу, бо колиб жидівська маса мала охоту займатися тяжкими хліборобськими працями, які чекають на неї в Абіссинії, а жидівський капітал мав би намір таку акцію енергійно підтримувати, то жидівську еміграцію вже давно булоб спрямували до Південної Америки. Але з можливістю цього не числяться тут і самі сіоністичні кола, але дбають тільки про нову змогу розсіяти жидів по світі при вдержанні їх дотеперішніх способів життя. Але до перемоги сучасної господарської світової кризи розсіяння 14 чи 16 мільйонів жидів поміж майже трьома мільярдами населення нашої планети зустрічатиме непереможні перешкоди. Наскількиж СССР е, на нашу думку, джерелом світової кризи, то про те, щоб її перебороти перед розподілом єдиної „соціалістичної“ держави на її складові національні частини, нема що й мріяти. Отже ті жиди, що підтримують московський уряд чи його „ліберальних і соціалістичних“ в Європі приятелів, збільшують і продовжують лихо цілої жидівської спільноти. Але можна сумніватися, що вони дадуть себе в цьому переконати. Поза тим справу палестинського мандату і жидівської спільноти. Але можна сумніватися, що вони дадуть себе в цьому переконати. Поза тим справу палестинського мандату і жидівської еміграції лише частинно зв'язані між собою, і першу з них очевидно значно раніше й основніше розв'яжуть ніж другу, хоча це не не станеться в Женеві.

М. Данько.

мо глибокі аспірації німецького народу і його уряду, зважає на те, що віденною редакцією тих аспірацій були би вські побічні цілі, за які деякі пресові органи обманували сьогодні німецький Райх; що націоналістична Ідея Великого Райху повинна бути далека у своїх засадничих зарисках від дрібничкових засад „laissez faire“ імперії, гідних Метерніхівської Австрії, а не вождя націонал-соціалістичної Німеччини“.

Після того кадила, повного таких титулів, як „Вожда (великою буквою, аніж!) німецького народу“, „ув великі монж стану аспірацій Европи“... — автор доходить до того, що йому болять:

„Тому не хочемо вірити, щоб сучасна Німеччина мала щось проти застосування засад справедливої ідеї самовизначення на доволі віддаленій від них Закарпатській Русі, по думці якихсь інших, не досить чужих для нас цілей, і щоб хотіла змстити на послабленні польських і мадярських аспірацій. Особливо, що Закарпатська Русь позбавлена залізничної магистралаї, позбавлена головних міських осередків, паражена на неприхильне відношення Мадярщини і на не надто прихильне відношення Румунії, серед яких в останньому часі на збірні поважного національного товариства являються дуже конкретні резолюції. Русь

убога і розбита на карпатурську більшість та українську меншість, що поборюються, була би податним тереном для впливів боєвого комунізму, якого не треба легковажити. А хіба не на те ми чули тільки разів з уст міродайних керівників німецької політики, політики, що явно й отверто звязалася з „протикомінтернівським пактом“, такі рішучі слова проти більшовизму, щоб у центрі Європи повставало нове вогнище комунізму, де есентуально агенти Комінтерну плекали би провідників підземних комуністичних рухів з засягом на всі держави, і великі, і середні, і малі“.

Польська політика вже раз виграла тим вигаданим більшовицьким страхополохом, що торкається поцейбічних українців, тому „Час“ гадає, що й цим разом знову клоне. Цим разом треба переконати не антанту, але „великого менши стану всупалчесней Європи“ і ось тому „Час“ виготовив таке послання на його адресу, і тому „Час“ так кадить і тому так забігає і тому так підсуває більшовицького страхополоха. Чи не так, як у тій пісні?... „Як він ходить, як він просить, як шапочку в руках носить...“

Вшануйте тих, що віддали себе в жертву нашій Батьківщині.

Чи остаточне рішення?

Почавши від ПАТ-а і скінчивши на найнепоказніших польських часописах — все твердити, що справа Карпатської України ще остаточно невирішена. У звязку з цим цікаво навести статтю п. Бенедикта Ельмера п. н. „Карпатурський дивогляд віденського рішення“, що й вмістив „Роботнік“ (ч. 316 з 6-го листопада ц. р.). П. Ельмер, як це видно з наголовка, уважає Карпатську Україну дивоглядом та обурюється, що віденські арбітри вирішили справу „не питаючи закарпатського населення“. Для п. Ельмера, ясна річ, не має ніякого значіння, що віденські арбітри комунікувалися з прем'єром Карпатської України. П. Ельмер був би воля, щоб вони були комунікувалися з Бродієм. Трудно, що хто любить. Але річ не в тому. П. Ельмер обурюється тим більше, що він, всупереч всій іншій польській пресі, доказує на підставі різних енуційій, що віденське рішення остаточно. Навівиши комунікат ПАТ-а, буцімто закарпатське питання далі отверте, та ствердивши, що на такому становищі стоїть польський уряд, п. Ельмер пише:

„Але чи інші зацікавлені уряди уважають це питання отвертим?“

„На випадок якби чехословацький уряд відкинув мадярські пропозиції щодо плебісциту — заявляла мадярська дипломатична нота, вислана 24-го жовтня до Праги — Мадярщина готова у справі цілої спірної території і в справі самовизначення народів піддатися роземному рішення.“

„Теперішня закордонна кампанія Мадярщини — заявив два дні пізніше прем'єр Імреді на зібранні студентів у Будапешті — не є однозначна з мадярською ревізіоністичною кампанією, відомою від 20-ти літ, але хоче довести до значіння національну засаду. Всі претенсії, що виходилиб поза те, не знайшли би ніякої підтримки не тільки у тих, що стоять далі, але й у заприязнених держав.“

„Чого маємо сподіватися — писав півурядовий „Пештер-Льойд“ на передодні віденського рішення — то національної направи, а не привернення історичних прав та організаційних форм“.

П. Ельмер робить з цього такий висновок: „З цих офіційних та півофіційних заяв виходить, що мадярський уряд не виступив перед віденським роземним судом з домаганням прилучити цілу Закарпатську Русь до Мадярщини і що навіть не пропонував своїм протекторам-суддям, щоб перевели плебісцит на Закарпатській Русі“. Як відповідь на питання, чи віденське рішення остаточно, п. Ельмер цитує урядовий комунікат, що його видало „Дойчес Нахріхтенбюро“ 31-го жовтня ц. р.:

„Коли чехословацький і мадярський уряди заявили сьогодні, що роземне рішення готові прийняти як дефінітивне управилення без застережень і негайно це рішення перевести, тоді уряди німецький та італійський рішили видати роземне рішення“.

Далі п. Ельмер твердить, що „тільки політичні аналіфабети можуть повірити, буцімто з шостої точки віденського рішення виходить, що віденське рішення щодо Закарпатської Русі не є остаточне“. Тому він каже:

„Це наше добре право уважати віденське рішення як суперечне з нашими політичними інтересами і можемо його з цього приводу поборювати. Але першою умовиною політичної боротьби є знати стан справ і становища, що його заняли Мадярщина, Німеччина й Італія, бо щодо Чехословащини не було ніяких сумнівів“.

На нашу думку п. Ельмер, хоч зробив це з болем серця, добре зробив, що так гарно вияснив стан справи. Щоб не було потім зайвих розчарувань.

ПЛАЩІ ЖІНОЧІ, ФУТРА оригінальні моделі з найліпших матеріалів поручає
Повшехни Склад Одзежи Львів, Пасаж Міколяша.

Труднощі при реактивуванні Союзу Українок.

Головний Видіа С. У. дістає з місць звідомлення, що влада робить різного роду труднощі у звязку з реактивуванням С. У. і так напр. у львівському повіті поліційні постерунки не були повідомлені про реактивацію Товариства і не хотіли видавати Кружкам С. У. заарештованих книг, печаток і т. і. В цій справі треба було двічі інтервенювати у референта повітового староства.

Знову в Жовкві поліційний референт староства не хотів видати актів і готівки голові Філії

С. У. п. Ланах, доки вона не предложить повновасти від Централі у Львові. Тепер той самий референт вимагає, щоб Кружки С. У. на терені жовківського повіту заявили письменно, чи вони хочуть даліше існувати.

Розв'язання Товариства, як відомо, переведено до двох годин у цілому краю. А скільки ж часу потрібно на те, щоб рішення міністерства про реактивацію дійшло до відома нижчої адміністраційної влади?

— о —

РЕНТГЕНИ, ДІАТЕРМІЇ, МІКРОСКОПИ поручає український склад лікарських інструментів і ветеринарніого приладдя
О. МАЦЯК і С-ка Доставка Українського Шпиталу
Львів, ул. Валова 27. — Тел. 116-60.

Теми англійсько-французьких нарад у льондоні.

Як припускає льондонська преса, підчас париської візити Чемберлена й Галіфакса (25. м. м.) обговорено такі справи:

1) Приготування пакту 4-ох.

2) Колоніальне питання.

3) Міжнародний проект міжнародних договорів, що уможливили б деякі засоби війни, м. ін.

хемічні.

4) Становище Франції до Італії та посередництво в еспанській війні.

5) Питання пізденно-східної Європи та господарська політика Англії й Франції.

6) Франко-сербський пакт; Англія допомагається, щоб Франція збрала його.

Годинники і біжутерію

золото і срібло

купуємо і продаємо в єдиній українській крамниці

Романа Тарновського

Львів, підсудного 11 А.

1-листопадові свята.

ДРОГОБИЧ.

Цьогорічні роковини 1. листопада відсвятковано в Дрогобичі таксамо, як і попередніми роками, заходом тутешньої філії УКТОВ. В навічере свята відправлено в церкві св. Трійці, виповненій шість вірними, панахиду, до якої сгуло 9 священників. Зараз по тім відбулася в салі Народного Дому святочна академія при участі понад п'ятсот осіб з передовими представниками українських установ і місцевого громадянства. Серед присутніх було чимало молоді з близьких і дальших сіл повіту. Сала була так виповнена публікою, як ніколи досі, багато людей простояло в переділках. Святочну промову виголосив д-р Степан Витвицький.

У часі промови ввійшов на сцену комісар поліції в супроводі озброєних поліційних та зажадав від промовця, щоб розглянув зібрання. Шойно після довшої перерви та переговорів з органами поліції і місцевим староством могла даліше продовжуватись академія. Після докінчення святочної промови в дальшу програму ввійшли: добре виголошена декларація п. Гуменного, воєнні спомини, переповідені цікаво б. старшиною УГА Грицем Когутом і дві продукції мужеського хору під управою інж. Кобриня. Врешть вечір пройшов серед незвичайно піднесеного святочного настрою.

В дні 1. листопада відправлено в церкві торжественну Службу Божу. В часі богослуження, як і панахиди, виголосив добре обдуману патріотичну проповідь о. Севківський ЧСВВ. Співав гарно, як все, церковний хор під управою о. Сапуна.

КОМАРНО.

Українське громадянство Комарна вшанувало двадцяті роковини листопадового зриву дуже торжественно. Дня 1. п. м. відправили о. Кліш торжественну Службу Божу, а відтак при співучасті о. М. Ференца панахиду за тих, що впали в боротьбі за волю України. З черги о. Ференца М. виголосив високопатріотичну проповідь в парох. церкві виповненій шість громадянством, що численно прибуло до церкви не вважаючи на дощ і непогоду. Підчас Служби Божої і панахиди в церкві співав муж. хор.

Церковну збірку призначено на українських інвалідів.

ЗАЛІЩИКИ.

Панахиду за полягалих відправлено в місцевій церкві в Заліщиках дня 31. X. вечором під проводом трьох священників. Відповідно до хвилини глибоку змістом проповідь виголосив місцевий душпастир. У часі панахиди співав місцевий мужеський хор. У день 1. листопада відправлено Службу Божу. Нарід, для якого це листопадове свято стало святом культу стілецького диктатора, прибув на панахиду і вступив на Службу Божу дуже численно.

ВОШАНЦІ.

Дня 1. листопада п. р. о. Микола Бень, парох у Вошанцях відправив Сл. Божу в наміренні українського народу і виголосив панахиду за полягалих воїнів Української Галицької Армії. Присутні зложили 7.20 зол. на українських інвалідів. Вечором в доміні чит. „Просвіти“ відбулися ширші сходини. Реферат відчитав о. М. Бень, а присутні переповідали спомини з пережитих хвилин з часів визвольних змагань. Сходини закінчено Національним Гимном.

КУПНОВИЧІ СТАРІ.

У вівторок 1. листопада при шість виповненій церкві відправили Службу Божу в наміренні українського народу о. сов. Ст. Опішкесені виголосив сеніор, а о. Стахурський відчитав обіжних старостів зі заборонаю спивання мого, ставлення хрестів, складання нічів та виголосювання патріотичних проповідей. Свято — згідно з обіжником старостів — мого відбулося лише в чисто-реалістичній формі, без найменшої національної закрески. По Службі Божій оба священники відслужили панахиду по чотирьох воїнах Української Галицької Армії.

Маніфест Першої Української Національної Центральної Ради Карпатської України.

Пресова Канцелярія Уряду Карпатської України подає словацькими радіописаними такий маніфест:

Український Народе Підкарпаття!

З бодем серія сповіщаємо вас, що комісія арбітрів двох великодержав постановила у Відні 2. п. м., що деякі землі з містами: Берегів, Ужгород і Мукачів відірвано від Карпатської України. Представники нашої влади мусіли цю постанову прийняти, бо не підсилу було нам боротися з найбільшими великодержавами світу. Ці сумні вістки нехай не кидають нас у зневіру! Прийде час, коли наш нарід стане справжнім господарем на цій своїй Землі.

Границі Карпатської України забезпечили чотири великодержави: Німеччина, Італія, Франція та Велика Британія. Польща й Мадярщина прийняли ці постанови до відома і зобов'язалися не втручуватись у справи Карпатської України.

Починається нова доба в нашій історії: доба державного будівництва. В найкоротшому часі розбудуємо наші міста на модерні європейські осередки. Побудуємо залізниці, шляхи, мо-

сти. Укріпимо береги наших рік. Розбудуємо наше хліборобство, фабрики, підсилимо скотарство, молочарство і туристику. Всім мешканцям нашої держави zapewнимо працю і хліб. Не буде голодних синів і доньок нашої землі. Ми маємо великі багатства на землі і під землею. Від тепер вони служитимуть тільки нашому народові.

Наша Національна Влада із прем'єром о. д-ром А. Волошином у провіді поведе нас до нового життя.

Наш нарід і держава мають перед собою велику майбутність, що її віщують події теперішніх днів.

Український Народе Підкарпаття! Будь гордий, що Тобі припала честь творити початки української державності! Хоробра армія боронить наших кордонів. Сонце свободи осяє нашу Батьківщину.

Народе! Докажи, що Ти доріс до ступня державного народу і що Ти здібний керувати своєю долею.

Перша Українська Національна Центральна Рада.

ПРОМ-БАНК

Львів, ул. Гродзіцьких 1/1.

Тел. 292-15 і 200-15.

просить Всіх своїх П. Т. Членів, щоб відібрали нові уділові листи (книжечки) з тальоном, що уповажнюють підіймати щорічну дивиденду.

Німецьке становище про кордони Мадярщини та польська преса.

Німецький офіціоз „Фелькшер Беобахтер“ в числі з 5. листопада починає свою вступну статтю п. н.: „Більша Мадярщина“ словами: „Віденський роземний суд вирішив остаточно кордони Чехословаччини також на важному відтинку супроти Мадярщини. Труднощі устійнення кордону на землі Словаччини та Карпатської України були передовсім у тому, що національні границі на деяких відтинках важко означити. І тому годі було запобігти, щоб по обох боках нового кордону не залишилися національні меншини; однак присуд роземців зобов'язує обі сторони дати повну охорону для цих національних груп, зокрема Мадярщина мусить подбати про національну безпеку також для національних меншин, що дотепер були на її території“.

Той сам часопис вступну статтю „Чехи на розстайному шляху“ з 6. листопада, знову зачинає від ствердження:

„Віденським роземом устійнено кордони Чехословаччини в їхнім основнім бігу. Найближчі дні принесуть тільки маленькі коректури, які при провірці на місці будуть потрібні. В цей спосіб положено зовнішні передумовини для будівництва нової держави“.

В числі „Фелькшер Беобахтер-у“ з 5. листопада поміщено теж на першій сторінці телеграму голови мадярської держави адмірала Гортія, в якій він якнайсердечніше дякує Гітлерові за устійнення мадярсько-чехословачьких кордонів у дусі мінхенського договору.

Ніде — в ніякому німецькому відповідальному органі — не стрічаємо ні слова про таке ставлення справи кордонів Мадярщини, яке день-у-день проголошує польська преса всіх родів та напрямків. Навіть натяку на це ніде нема.

ЛИСТОПАД — МІСЯЦЬ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ!

Будова „кошцюлків“ на Лемківщині.

В останньому часі поляки приступили до планової розбудови „кошцюлків“ по чисто українських селах на Лемківщині, щоб при їх допомозі розбудувати польський „стан поселянина“. Покищо збудували в селі Висовій, відомім живці, величавий костел коштом кількох десятків тисяч золотих, частинно навіть з фондів для повення, хоч у згаданому селі нема буквально ніодної польської родини. У присілку Гута живе справді кілька мішаних подруж, але для них збудували римо-католицьку капличку. До того величавий костел збудували в самому селі, 2 км. від згаданого присілка, де наше греко-католицьке населення має свою прегарну церкву і міцно держиться своєї прадідівської віри та свого обряду.

В селі Снітинці, де нема ніодного поляка, підготували вже площу під будову костела на тому місці, де була дотепер станиця поліції. Акцією будови костела займається один з урядовців надлісництва державних лісів.

В селі Устю Руським ділалка обіцяла дати вже дерево на будову костела, але покищо не

мають „відповідної“ площі. Костел задумують теж збудувати в самому селі, де живуть ледви чотири польські родини. Однак вони зовсім не покривлені і свої релігійні потреби можуть задоволювати в римо-католицькій капличці, яку збудовано для польоністів — поляків у присілку, віддаленім 2 км. від самого села.

Вкінці слід згадати, що в найближчому часі будуватимуть ще костел у селі Крамний, де живе ледви кількох поляків урядовців. Зрештою польського населення нема. На будову костела призначила волосна рада дерево з громадського ліса. Колиж один наш радний поставив внесок, щоб частину дерева призначено теж на греко-католицьку церкву, його внесок перепав. Одночасно підготовляють матеріал на будову „людового дому“, теж з громадського ліса.

Такими то шляхами й засобами йде поширювання польського „стану поселянина“ на Лемківщині. Акції будови костелів і „домів людських“ патрує там прикордонна митна сторожа, подібно як КОП на Волині і Поліссі.

Судетсько-німецький провідник Нундт веде переговори з праським урядом.

Б. голова клубу партії Генляйна, Нундт, що перебуває тепер у Празі, відбув з прем. Сировим, мін. Хвалковським та з різними чеськими політиками нараду у справі положення

німців, які залишилися у Чехо-Словаччині.

Він мабуть обімає керму державного підсекретаріату німецьких справ.

Ч а й

ЕХАІС

люксусовий

Роза цейльонська

і добірний

№ 13

хвалять всюди від десятків років.

НА 15.000 ЖИДІВСЬКИХ РОДИН З ІТАЛІЇ
ЛИШ 3.500 БУДЕ МАТИ ГРОМАДЯНСЬКІ ПРАВА.

В понеділок збирається Італійська рада міністрів, щоб вирішити виконавчі декрети до постанов великої фашистської ради про охорону раси.

Згідно з цим декретом на 15.000 жидівських родин 3.500 не буде підпадати під расові обмеження з огляду на заслуги супроти Італії та фашизму.

ЯПОНЦІ ЗАНЯЛИ ТСУНГЕН.

У Середньому Китаю японці заняли місто Тсунгген.

ПЕРЕД ВИБОРАМИ ДО БРИТИЙСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ?

Як подає „Дейлі Експрес“, у політичних колах передбачують, що у січні або в лютому і скорше відбудуться вибори до парламенту.

АРАБСЬКІ ПОВСТАНЦІ В ПАЛЕСТИНІ
ЗБИРАЮТЬ ПОДАТКИ.

Арабські повстанці здавна збирають окуп від палестинського населення. Тепер цей окуп має форму справжнього достійного податку. М. ін. тепер на населення Геброну наложено 250 мілів (по 1/4 фунта) податку; експортери помаранч платять податок від кожної скрині помаранч.

ПОВСТАННЯ У МЕКСИКУ.

У мексиканському степі Сен Льюїз Потосі дійшло до кровавої сутички між повстанцями та урядовими військами. Коло Сієра Тоназано згинувло кільканадцятьох повстанців, двох проурядових старшин та кількох вояків.

ЕЛЕГАНТ

О. Левицька і С-ка
Львів, Кордецького ч. 51.

ГАЙДА ДОМАГАЄТЬСЯ РЕВІЗІ ПРОЦЕСУ.

Б. посол ген. Гайда, якого zdeградували перед кількома роками за приготування державного перевороту, домагається тепер ревізії процесу у своїй справі. Він твердить, що документи, якими послуговувалася прокуратура як доказовим матеріалом підчас першої розправи, були сфальшовані.

АМЕРИКА ВХОДИТЬ У ВЗАЄМИНИ З ВАТИКАНОМ.

В суботу приїхав до Неаполя архієпископ міста Шікаго Мунделайн. В американських політичних колах говорять, що темою розмов кардинала в Римі буде справа налагодження взаємин між Ватиканом і Злученими Державами. Як відомо, Злучені Держави досі не мають свого представника при Ватикані, а Ватикан у Злучених Державих репрезентує лиш апостольський делегат (не нунцій).

Го „Рамя при рамені з Італією“.

ПРОМОВА ГІТЛЕРА У ВАЙМАРІ.

На окружнім з'їзді націонал-соціалістичної партії у Турингії вголосив Гітлер промову, в якій обговорив деякі актуальні питання німецької політики.

Коли Гітлер зійшов на почесну трибуну спортивного стадіону у Ваймарі, вібрана юрба повитала його ентузіастичними окликами: „Хай живе будівничий великої Німеччини!“

НЕ НІМЕЧЧИНА, АЛЕ П ПРОТИВНИКИ НЕ ДОТРИМАЛИ ДОГОВОРІВ.

Події, які ми останніми часами переживали — почав Гітлер свою промову — видаються деяким людям просто чудами. Та вони не є нічим іншим, як тільки нагородою за довголітню працю. Ми дістали тепер зацятку, так як у 1918 році дістали німці свою нагороду. Тоді німці обманювали себе надією на мир, який обіцявав той американець, який робив надію, що до закінчення війни не буде переможені ні переможені. Німці повірили його обіцянкам, відложили зброю та щойно тоді переконалися, що демократія зовсім інша у теорії та інша у практиці. Противники не дотримали ніяких обіцянок. Тепер деякі політики та парламентарі інших держав сміють говорити, що Німеччина не додержала договорів, які підписала. Можна їм на те відповісти, що це саме вороги Німеччини не додержали, а нечуваний досі спосіб, закладених умов, бо вони не додержали обіцянок згідно з 14-ма пунктами.

АРМІЯ ДЛЯ ОБОРОНИ МИРА.

Гітлер знайшов опісля виховну працю націонал-соціалістичного руху. Зрештою націоналізм зовсім не твердить, що його теперішні осяги є ідеалами, бо ідеал стоїть перед німцями і на вір цього ідеалу будуть виховуватись німецькі покоління.

Третя річ, яку, крім виховної системи та еліти провідників, ми зуміли собі витворити — говорив далі канцлер — це сильна армія. Як людина, що любить мир, стараюсь я дати в руки німецькому народові таку зброю, яку мають інші для запевнення миру. Є люди, які обурюються на йваса за те, що має колючки. Чи не краще було б полишити у спокою це сотворіння? Воно ж нікого ще не заатакувало, якщо хтось йому не загрожував. Так само нехай нам ніколи не входить у дорогу!

ДОМАГАЄМОСЯ ЛИШ РІВНОГО ПРАВА ДО ЖИТТЯ.

Ми ніколи не домагаємось нічого більше, тільки спокою, догідних умов для нашої праці та права до життя — і то рівного права до життя, такого самого, якого домагаються для себе інші народи. Мусить це зрозуміти передусім демократичні держави, бо ж це згідне з їх світоглядом.

Демократії, які постійно говорять про рівноправність та про права малих народів, не повинні дивуватися, коли великий нарід домагається тих самих прав. Гарантію наших прав є націонал-соціалістична армія. У тім дусі ведемо нашу закордонну політику і тому ми зблизилися до держав, які так як Німеччина мусить боротися за свої права.

Відповідаючи на закиди закордонної преси, мовляв, Німеччина вентує переговорами, Гітлер зазначив, що він усе готов до перегово-

рів, але не хоче зазнати ані тіни сумніву, що він ані у переговорах, ані на якійнебудь іншій дорозі не дозволить вкорочувати німецьких прав. Він не має довіри до роззброєння, доки не прийде моральне роззброєння.

НЕДОВІРА ДО ДЕМОКРАТИЧНИХ ДЕРЖАВ.

Тому, що згідно з демократичними засадами уряд змінюється, ми ніколи не є певні, що в тій чи іншій демократичній державі не прийдуть до влади вороги тотальних держав. Запевню вас, — сказав Гітлер — що і я і німецький і також італійський нарід постарався не допустити до цього. Дорога до цього одна — треба стояти рамя при рамені з нашим приятелем.

При кінці зазначив Гітлер, що 1938. рік наповнить німців великою гордістю і радістю.

Німеччина побільшилася дорогою найбільш природною, без закиду з морального погляду. Цей рік зобов'язує нас! Мусимо зброїтись так морально, як і матеріально. Ми хочемо роззброїтись, але тільки під тою умовиною, що перші роззброються ті, які ведуть до війни.

Я гордий і щасливий з того, що я наш вожд — заявив Гітлер. — В останніх тижнях наш нарід дав прекрасний приклад опанування, певності, та витривалості супроти сумнівів; він був увесь час вірний і дисциплінований.

Чим більше будемо зв'язані з Італією, тим менше наші вороги будуть мати сміливості до закидки з нами.

Доля не втягнула нас у свій крутіж, тому, що ми були сильні; це буде нам наукою на майбутнє. Будемо сильні і вірні, а тоді нашої святої батьківщини не стріне ніяке зло тепер і в майбутньому.

Румунія відступить Болгарії частину Добруджі?

У зв'язку з недавніми букарештськими розмовами між югославянським регентом кн. Павлом і румунським королем Карлом в Букарешті, розійшлися в Югославії погодніска, що кн. Павло перебрав на себе посередництво у розмовах у справі мирного звороту частини До-

бруджі Болгарії. Цим способом можна би поладнати болгарсько-румунський спір та втягнути Болгарію до балканської Антанти.

Як відомо, недавно Югославія зобов'язалася звернути Болгарії частину Македонії.

Наради у справі мілітаризації Аляндських островів.

Делегація союзику Аляндських островів поїхала нині рано Гельсінкі, вертаючись домія. Вона перевела розмови з фінським урядом, мін. Сандлером та членом шведської делегації. Про ці розмови видали офіційний комюнікат, з якого довідуємося, що фінський та шведський уряд відбудуть у дні 3. та 6. ц. м. конференції у справі забезпечення нейтральності Аляндських островів. Недавні політичні події утримали напружені політики обох урядів та їх взаїмне порозуміння.

Першим важким завданням фінсько-шведської співпраці буде розв'язка питання нейтральності Аляндських островів. Комісії алянд під увагу ослаблення вартості гарантії Ліги Націй у зв'язку зі зміною військово-політичної ситуації на Балтійським Морі та трудності, які стримається у виконуванні договору з 1921. року. Комісія алянд під увагу також вартість цього договору, який забезпечує нейтральність

Аляндів на міжнародному терені. Вартість цього договору може ще збільшитися при зміні теперішньої ситуації. Комісії, які радили у Стокгольмі у липні ц. р. заапробували зміну договору з 1921 року. Конференція у Гельсінках потвердила стокгольмські рішення. Вони зовсім не ослаблюють міжнародного статуту, з якого користаються Аляндські острови, ані автономії, ані мовних справ. Вони повстали з метою: забезпечити Аляндські острови перед Світаном у інших зміненних умовах, до яких алянд було пристосувати договір з 1921. року. Представник аляндського союзу зацікавився з новими проектами та з питаннями мобілізації аляндського населення. Ця справа залежить тепер від становлення самих аляндів. Переговори між комісіями та аляндськими представниками йшли у дусі взаїмного довіри. У зв'язку з довгими нерішеними питаннями комісії поклали до життя ще одну загальну, технічну комісію, яка збере авіа поштових комісій. До цієї комісії увійшли представники Швеції, Естонії та аляндських островів.

Кілько територій віддала Чехословаччина?

Згідно з чеськими вістками Чехословаччина, яка мала кругло 140.000 кв. км. простору і 15.300.000 мешканців, втратила в Судетах на користь Німеччини понад 28.000 кв. км. території з 3 і пів мільйона населення, в цьому 719.000 чеської національності. До Польщі відійшли чотири судові повіті тешинського Шлезька з 220.000 населення, в цьому понад 120.000 чеської національності, частина Орани з громадами Черне і Скалісте, як теж ча-

стину області Татріа з західною Явожиною, разом кругло 1.200 кв. км. Вікні мадари забрали цілих прикордонний пояс, разом к. 12.000 кв. км. з дотеперішньої території Словаччини і Закарпаття з 1 мільйоном населення. Таким чином теперішня чехо-словачко-українська федерація має не цілих 100.000 кв. км. простору і 10,5 мільйона населення та є 10-ю з черги під оглядом величини державою в Європі.

Атентат на члена німецької амбасад у Парижі.

ПАТ повідомляє: В понеділок 7. ц. м. рано до бюро третього секретаря німецької амбасад у Парижі фон Рота м'яг якийсь чужинець, який вистріляв двічі з револьверу до фон Ро-

та. Одна з куль вранила його в рамя, друга в околицях печінки. Важко раненого Рота перевезли негайно до клініки.

МІЛІАРД ФУНТІВ НА ЗБРОЄННЯ АНГЛІЙ.

„Дейлі Експрес“ повідомляє, що британський кабінет рішив призначити мільярд фунтів інтервенції на зброєння Англії, зокрема на розбудову летунства. Згідно з новим планом Англія продукуватиме 4.000 літаків річно.

К І Р

Львів, Уейського 6. Тел. 280-58.
СТАНІСЛАВІВ, 3-го Мая 4, П. тел. 255.
П Л Я Н И

КОШТОРИСИ
Б У Д О В И

НОВИЙ ФРАНЦУСЬКИЙ АМБАСАДОР У РИМІ.

В неділю 6. ц. м. ввечері відіхав з Парижа до Риму новий французький амбасадор Франсуа Понсе, де по переході на емісітуру амбасадора гр. Шамбрана становить французького амбасадора було від здох років неослаблене.

Відгомін нападів на українські установи у Львові.

"ЗА СТИШЕЛАННЯ І ЖУЦАННЯ ЦЕГЛАМИ НА СПОКОЙНИ ПОКУД МЛОДЗЕЖИ ПОЛЬСКОЙ".

Неділя 6. ц. м. минула у Львові для наших установ і поодиноких українських громадян спокійно, себто без нападів і стрілів. Зате поліція переводить далі арештування між українцями, зокрема арештування студентів, що їх веде схованих за руки вулицями міста на превелику радість польської юрби, яка викикує "Вимордовані їх!". Такі і подібні сава почує м. ін. Василь Джуль, приватний урядовець, якого поліція скувала ланцюгами за руки разом з двома іншими українцями і вела їх вулицями міста. Арештованим студентам, робітникам та урядовцям багатьох наших установ, які з нараженням свого життя боронили ці установи перед нападами польських студентів і вулиці закидають, що вони "стишелялі і жуцалі цеглами на спокійні покуд млодзержи польської".

ЩЕ ОДИН ВАЖКО РАНЕНИЙ.

В доповненні до попереднього поданого подаємо ще, що польські напасники поранили ножами і кастетами дуже важко в п'ятницю вечором у Ринку п. Галика, урядовця Т-ва "Просвіта", який виходив з бюро до дому. Важко раненим мусіли заопікуватись лікарі.

НАПАД НА СОЮЗНИЙ БАЗАР.

Підчас нападу на українські установи в Ринку і при вул. Руській потерпів теж великі втрати "Союзний Базар", крамниця зі шкільним приладдям при вул. Руській, де напасники вибили крізь жалюзі величезну виставову шибу та попишили за виставою шкільне приладдя.

НЕ ЛИШЕ НИЩИЛИ, АЛЕ ТЕЖ ГРАБУВАЛИ.

В четвер 3. ц. м. вечором — як ми вже писали — юрба польських студентів напала на крамницю з лікарським і ветеринарним приладдям О. Машака і С-ки при вул. Валовій ч. 25. Юрба напасників атакувала п'ятьма наворотами цю крамницю, аж доки не розбила жалюзі та вікон і не заспокоїла своїх інстинктів знищивши там приладдя вартості коло 6.000 збл. Крізь виломлені двері не могли напасники дістатися тому, що п. Машак з п-ною Марією Яцишин та п-ною Степанією Яцишин забарикадувались у крамниці зі середини і боронились по змозі своїх сил. Напасникам удалось жбурнути великою каменюкою на п-ну Степанію Яцишин, яка від удару камінькою у груди зімліла. Крім того напасники побили теж камінням п-ню Яцишин і п. О. Машака. Слід згадати, що крім великої шкоди від знищення приладдя напасники забрали все приладдя з вистави і побіч самого вікна, вартості 1.952 збл. На кількакратне телефонічне домагання поліційної охорони — з комісаріату поліції допитувалися, де крамниця знаходиться і що це за напасники та шойно по півгодинним безкарним гулянням польських студентів переїхав вулицю Валовою відділ поліції, яка арештою напас-

никам нічого не зробила. Шойно на другий день поліція списала протокол. Не диво, що напасники бешкетували далі ще навіть по приїзді поліції.

ПОЛІЦІЯ СПОКІЙНО ПРИГЛЯДАЛАСЯ НАПАДОВІ.

Два поліціянти, що стояли на хіднику напроти Малої Семинарії, спокійно приглядалися і не виявляли найменшої охоти інтервенювати, коли на п. Антоновича, професора Малої Семинарії, напала група польських боїкарів. Нападений діставши тупим предметом у голову, скочив до брами Малої Семинарії, де натрапив на крісло й озброєний ним вибіг з брами на вулицю. Тоді напасники перебігли на другий бік вулиці, станули біля поліціянтів і з усмішкою гляділи на проф. Антоновича, що спинився був на хіднику біля брами...

"МІСТЕРІЯ „НОВОГО ЧАСУ“.

У зв'язку з нашою заміткою під позивним наголовком в останньому числі "Діла", в якій ми дивувалися, що "Новий Час" ані словечком не згадав ані про львівські події ані про власні втрати, — нинішній "Новий Час", щоб надолужити прогавне, цілі дві сторінки присвятив описові подій у "Новому Часі". Нав'язуючи до нашої замітки, "Новий Час" виявляє: "Про події ми загалом не мали змоги написати не з "острахи", але з інших причин". Яких — не читаємо. Зате "Новий Час" намагається дискредитувати редактора "Діла", який ніби то перебував у тому самому часі в "будинку, де є локаль "Нового Часу" і "не солідаризувався" з товаришами з "Нового Часу", але "сховався в приватному помешканні", звідки "окремою брамою" випустила його поліція, коли редакторів "Нового Часу" виарештувала. Правдою є, що редактор "Діла" був у тому часі на тій самій сходовій клітці, у кравця, в якого п. з. "Нового Часу" можуть знайти докази на це, отже, "хопатися" не було потреби. Правдою є, що в 5 год. попол. поліція вилогітмувавши його та перевіривши особисту ревізію — випустила і не "окремою", тільки єдиною і головною брамою будинку. Але правдою є теж, що ні один редактор "Нового Часу" також не був арештований: були арештовані урядовці адміністрації, яких частинно випустили того самого вечора, частинно на другий день. Сторожу з брами будинку стягнули в 7 год. вечора і тому редактор "Діла" "вибрав" дві години свободи! Очевидно, що він відступає титул героїста пошколованим із "Нового Часу".

Зазначуємо з притиском, що і попередня і ця наша замітка не звертається проти членів та співробітників Редакції ані Адміністрації "Нового Часу", супроти яких не маємо ніяких застережень. Маємо тільки застереження проти громадської та професійної системи, яку ввів там і втримує видавець того часопису.

Вислід виборів до сойму.

Подаємо вислід учорашніх виборів до сойму на підставі звідомлення Польської Телеграфічної Агенції (ПАТ). До хвилини, коли віддаємо це до друку, не надійшли ще вістки з деяких округ, тому не можемо їх подати.

ГАЛИЦЬКІ ОКРУГИ.

Округа 61, Тернопіль: Управнених голосувати 177.016, голосувало 149.044. Вийшли послами: Вітольд Жиборський (132.806 голосів) і Василь Болюх (86.915 голосів).

Округа 62, Золочів: Управнених голосувати 212.802, голосувало 176.961. Вийшли послами: Йосиф Остафін (162.081 голосів) і д-р Степан Біляк (137.042 голосів).

Округа 63, Бережани: Управнених голосувати 149.000, голосувало 119.000. Вийшли послами: Збіслав Штаб (107.000 голосів) і Дмитро Великанович (74.000 голосів).

Округа 64, Бучач: Управнених голосувати 176.915, голосувало 144.709. Вийшли послами: Йосиф Сова (132.729 голосів) і Володимир Целевич (103.630 голосів).

Округа 65, Чортків: Управнених голосувати 200.449, голосувало 163.119. Вийшли послами: Ян Поплавський (141.646 голосів) і д-р Степан Баран (96.723 голосів).

Округа 66, Станіславів: Управнених голосувати 251.537, голосувало 188.680. Вийшли послами: М. Светицький (126.629) і адв. д-р Іван Зоданський.

Округа 67, Коломия: Управнених голосува-

ти 251.000, голосувало 144.000. Вийшли послами: Йосиф Санойца (118.997 голосів) і д-р Гриць Ганкевич (84.914 голосів).

Округа 68, Калуш: Управнених голосувати 187.000, голосувало 130.000. Вийшли послами: Матрас (111.000 голосів) і Зиновій Пеленський (73.000 голосів).

Округа 69, Стрий: Управнених голосувати: 185.473, голосувало 138.749. Вийшли послами: д-р Криштоф Вільгельм (119.286) і адв. д-р Павло Лисак (101.081).

Округа 72, Львів: Управнених голосувати 177.000, голосувало 150.000. Вийшли послами: Ервін Вагнер (133.000 голосів) і Василь Мудрий (92.000 голосів).

Округа 73, Сокаль: Управнених голосувати 232.037, голосувало 202.776. Вийшли послами: Францішек Гурський (172.967 голосів) і д-р Роман Перфецький (136.058 голосів).

Округа 74, Перемишль: Управнених голосувати 221.120, голосувало 138.244. Вийшли послами: Остафевський Роман (110.340) і адв. м-р Степан Ярема Навроцький.

Округа 75, Дрогобич: Управнених голосувати 158.772, голосувало 103.728. Вийшли послами: Мечислав Вишинський (86.824 голосів) і д-р Степан Витвицький (49.184 голосів).

Округа 76, Самбір: Управнених голосувати 179.964, голосувало 181.506. Вийшли послами: Едвард Екерт (113.399 голосів) та Іларій Тарнавський (71.681 голосів).

Крем Halina №. 2
(вітамінний)
племне цери,
хоропить пера
зморщинами
і їх усуває.

ВОЛИНЬ.

Округа 56, Луцьк: Управнених голосувати 210.216, голосувало 164.089. Вийшли послами: Станіслав Хмелінський (131.732 голосів) і Степан Скрипник (104.238 голосів).

Округа 57, Ковель: Управнених голосувати 259.036, голосувало 180.138. Вийшли послами: Валенти Карліковський (149.464 голосів) і Володимир Онуфрейчик (126.383).

Округа 58, Сарни: Управнених 166.760, голосувало 128.113. Вийшли послами: Адольф Богущ-Шишко (107.652 голосів) і Олександр Огородник (95.944 голосів).

Округа 59, Рівне: Управнених голосувати 190.177, голосувало 144.657. Вийшли послами: Болеслав Ярковський (110.865 голосів) і Микита Бура (99.629 голосів).

Округа 60, Кременець: Управнених до голосування 251.537, голосувало 188.680. Вийшли послами: Венік Станіслав (152.673) і Косілло Володимир (129.306).

МОТОПІРИН-М

ЗВІТРА ЗАБУДЕШ!

і тому ще сьогодні купи в найближчій аптеці МОТОПІРИНУ.

В кожній скриньці док-ий аптеки позина «холодитися» Мотопірин, особливо тепле, коли наспіла «сінь» температура мінється в дні на день. МОТОПІРИН забезпечує від катару, перестуду і под. набувати в усіх аптеках.

ВОЙЦЕХОВСЬКИЙ ПЕРЕПАВ У ЛЬВОВІ.

У Львові вийшли послами:

Округа 70: д-р Еміль Зоммерштайн (26.318 голосів) і Францішек Яворський (12.550 голосів).

Округа 71: д-р Станіслав Островський (27.358 голосів) і Роман Рудницький (24.101 голосів).

В 71-ій окрузі перепав відомий з протукраїнських виступів у попередньому соймі д-р Броніслав Войцеховський, що дістав 18.509 голосів.

ЖИДІВСЬКІ ПОСЛИ.

Жиди вибрали чотирьох послів: у Варшаві 6. сенатора Трокенгайма, у Кракові д-ра Ігнація Шварцбарта, в Лодзі Мінцберга й у Львові д-ра Еміля Зоммерштайна.

**Нема доброго снідання
без нави з цикорією**

ЛУНА

— яку виробляє єдина —
українська коопер. фабрика

Суп льний Промисл

Львів 24, вул. Жовківська ч. 188

Неписьменність — велике нещастя однієї й народу. Вона зупиняє людину й наріз у розвитку до вищих щаблів культурного, господарського й політичного життя. Поведім скрізь завзяту боротьбу з неписьменністю українців! Боротьбу цю найкраще вести за допомогою букваря з читанкою „ДО СОНЦЯ“, що коштує всього 50 сотиків.

Чи така погроза матиме вплив на шведку — покаже швидко майбутнє.

НОВИНКИ.

— Конфіскація „Діла“. Недільне (247) число „Діла“ підпало конфіскації за передому статтю включно з наголовком, за кінцевий уступ статті „Відукраїнізовують волинську єпархію“ та за опис подій у Львові.

— Українські аудіції із закордонних радіо-вих станцій слухайте тільки на радіоприймачах ф-ми „Е-комп“, Львів, вул. Сикстуська ч. 29, тел. 203-30.

— „Хром“, Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83, поручає по найдешевших цінах футра жіночі і чоловічі та всякого роду футряні шкірки, як також перекрашує і переробляє уживані футра за найновішими фасонами.

— Магазин постелі Р. Джала — Львів, Хоруншини 5, поручає ковдри, матраци — переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. Приймає пір'я до прання. Тел. 294-81 1186 — 100

— З якнайкращих шкірок футро — поручає виконує у нас тільки Юліян Глушевський — рік оснує. 1928 — Львів, пл. Капітульна 3. 1. пов., телефон 254-46. 1430 — 3—?

— В „Молодій Громаді“ дня 10. листопада (четвер) ц. р. в год. 19-й п. Василь Дядинюк виступив з рефератом на тему „Політики і мистецтво“. Вступ для членів і введених ними гостей. 1-1

— Проба хору Т-ва „Львівський Боян“ відбудеться вівторок 8. листопада ц. р. в год. 6.30 вечір. Просимо всіх Вп. Членів хору обов'язково явитися. — Виділа. 2305

— Наша Служба Божа в радіо відбудеться у вівторок 8. ц. м. (в день св. Димитрія) з церкви Успення Пресв. Богородиці. Початок трансмісії в год. 9. рано.

— „Шляхом кобзарської пісні“ — так називається українська гутірка м-ра Мирослава Семчишина, яку передаватиме у вівторок 8. ц. м. в год. 14. львівське радіо. Гутірку ілюструватимуть грою на бандурах та піснями відомі наші бандуристи Юрко Сингалевич і Дмитро Гонта (сольовіспівами й дуєтом).

— Крадіж ювілейного хреста. В селі Холопах коло Комарна, в якому є тепер всього коло 150 душ гр. кат., вночі з 29. X. на 30. X. ц. р. хтось вкрав з цвинтаря гр.-кат. церкви дубове рамя до ювілейного хреста, приготованого до вкопання на пам'ятку 950-ліття хрещення України. Видно совість гризла злочинця, бо третьої ночі по крадіжці повідомлено одного з членів церковного комітету, що рамя знаходиться в шопі якогось господаря. І дійсно знайдено сховане в сні на означеній місці дубове рамя хреста.

— О. Роман Лободич, б. крилошанин станицько-славської дієцезії і б. сенатор, іменованій крилошанином гр.-кат. Капітули Львівської Архiepархії.

— Скринки на листи в автобусах. Дирекція пошт повідомляє, що в кожному автобусі є скринки на листи, а яких їх вибирають негайно по приїзді автобусу до місцевості, в якій є поштовий уряд чи агенція.

— Загрозлення девізових постанов. У найближчому часі повинні вийти декрету президента про девізові обмеження. Новела заборонить диспонувати всякими грошовими закордонними належностями без дозволу девізової комісії. Далі новела дає право міністрові скарбу творити спеціальні органи, які будуть вести слідство разом зі судом у справі девізових провин. Новела обов'язуватиме з хвилиною її оголошення в Деннику Законів.

— Ревізії й арештування в Яворівщині. Яворіське „Українське Слово“ (ч. 10—11) повідомляє: В арешті у Краківці перебуває від травня ц. р. Радейко Микола. Вийшли на волю: В. Квас з Яворова, Іван Вовк, Михайло Лоза, Петро Наконечний з Коханівки, Григорій Говда з Чернильни, Олекса Хрома та Андрій Павук з Морянець, Григорій Зуб, Іван Матвій, Михайло Озимко і Тимко Бучко з Бунова. До перемиської в'язниці перевезено: Лінду Остапа, Козака Володимира, Леонтович Ірину і Хархаліс Розалію. Всі арештовані під замітом злочину зі ст. 97 і 154 кк.

— Масові арештування у Зборіві і в повіті перевела поліція. І так арештувала: Осипа Маланчука, директора Українбанку, Миколу Ридара, техника дент., Стефана Бігуса, урядовця Українбанку дир. Михайла Снітинського, інж. О. Бодревича, Луку Конопю урядовця філії „Просвіти“, місцевих купців: Петра Мельника, Василя Кілина, Левича, Боднара, Гриця і дир. Українбанку Івана Лесіва.

— Самогубство військового шофера. Військовий шофер Адам Терпінський наїхав у суботу ввечері на таксі на Марійській площі і розбив її. Шофер так схвилювався тим випадком, що підїхав під готель „Жоржа“ і застрелився у своєму авті. Влада веде слідство у цій справі.

— Масові процеси за протипроборну агітацію. У зв'язку з агітацією проти виборів до союму прокуратори багатьох окружних судів у Польщі виготовили коло 100 актів обвинувачення за провини зі ст. 156 кк. У Варшаві відбулася в суботу 5. ц. м. розправа проти адв. К. Ковальського, голови „Стронництва Народового“ і двох ендеків за протипроборну агітацію на вічу ендеків 2. ц. м. у Варшаві. Ковальського боро-

нило 15 ендецьких адвокатів. Суд допустив доказ з нових свідків і відложив розправу. В суботу 5. і в неділю 6. ц. м. поліція перевела ревізії між ендеками в Познані та Краківі у зв'язку з протипроборною агітацією.

— Пошесть червінки на Буковині. По селаз в окрузі Вижиці лотує страшна пошесть червінки, на яку померло вже кільканадцять осіб. Шпиталь у Вижиці переповнений. Боротьба з пошестю тяжка тому, що нема лікарів.

— Фільмовий артист І. Мозжухін збожеволів. Один з найбільших артистів з епохи німої фільми Іван Мозжухін збожеволів і його замкнули в заведенні для божевільних в Анваль у Франції. Трагедією Мозжухіна було те, що він не міг навчитися ніякої світової мови і не міг грати ніяких ролей у звуковій фільмі. Тому попав у нервовий розстрій і вкінці збожеволів. Мозжухін був у 1912. р. адвокатом у Москві, але не виграв ні одного процесу і перекинувся на фільмового артиста. Щойно тоді здобув світову славу і великий маєток завдяки своїй великій красі, зокрема магнетичній силі свого зору. По 15-ох роках тріумфу стрінула його незвичайна доля.

— Землетрус в Японії. В суботу 5. ц. м. вночі і в неділю 6. ц. м. навістив східну Японію сильний землетрус. Найсильніше відчуло землетрус населення Токіо, Утсонумі, Сендай та Аоморі, між яким повстав переполох. Землетрус знищив залізничні шляхи, телефонічні і телеграфічні проводи. Ближчих подробиць про розміри катастрофи нема.

— Щороку 100 тисяч французів менше. В суботу 5. ц. м. оголошено статистику руху населення у Франції за перших 6 місяців, з якої виходить, що число подруж зменшилося в порівнянні з першим півроком м. р. на 1.700, а число розводів зросло на 300. За перше півріччя 1938. р. у Франції вродилося 3 тисячі дітей менше, як за півріччя 1937., а кількість померлих збільшилася на 23 тис. більше в порівнянні з півріччям минулого року. Загалом у Франції за цей півріччя уродилося 48 тисяч менше ніж померло у тому часі. Оголошена статистика викликала велику тривогу в широких колах французького громадянства.

— Страшна пожежа в Осльо. Вночі зі суботи на неділю 6. ц. м. пожежа знищила один з найбільших домів при головній вулиці в Осльо, столиці Норвегії. Пожежа повстала у фотографічній робітні на четвертому поверсі, де відбувалася тоді забава. Зпоміж 30 молодих осіб, які тоді преспокойно забавлялися, врятувалася лише одна пані, яка кілька хвилин перед пожежою

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА“ Ч. 28.

Л. ЛОПАТИНСЬКА.

2

За кулісами.

II.

Марина обтерла спитніле чоло й присіла на крайчику стільця. Більше візного місця не було тут, у тій комірці, що служила за гардеробу. Здалека доходив гомін сали, що вже наповнялась.

Марина скінчила саме перегляд строїв. Ішла „Ніч під Івана Купала“. При виставах вона не виходила зпоза куліс. Правда, хотілось їй усе побачити з сали, але вона знала, що без неї тут „не піде“. Не тому, щоб артисти виступали вперше, або не знали ролей. Але при ній якось зникала трема. Її рішуча постава не допускала до „такіх“ думок.

Сьогодні Марина не була вдоволенна. Дратувала її та Філька у ролі Палажки. Спершу була призначена для Лесі. Але коли найважливіший тенор у хорі перестав приходити на проби, набундючений тією божевільною Фількою, Марина мусіла уступити. Щастя, що Леся не мала претенсій. „Вона азагалі зодота дівчина“, подумала мигом. Прийняла роль старої, якби й іншої не мала.

Марина піднялась зі стільця з бажанням покинути цю приймачку сказати Лесі. Але тут вбігли до гардероби ще дві хористки просити стрічок. За хвилину Марина почула перший дзвінок. Знак, що Коваль глянув крізь дірку в завісі на сальо і забавляв публіку приспівити.

Цей знак був також важливий для Марини. Вона пішла до чоловічої коміртки глянути на оляг.

Перша дія скінчилась без перешкод. В Марини покращав настрій. Вона привітала Фільку, а намісто й уже хотіла жалати дзвінка, коли почула при дверях до гардероби якийсь чужий голос. На порозі стояла якась пані.

Марина дуже не любила „візит“ у гардеробі. Це було першою умовою, що її ставила до своїх артисток. Коваль мав строгий наказ нікого туди не пускати. Але незнайома була дивно самопевна. Вона не входила до середини, тільки схилила голову на бік і питала, всімаючись приємно: „Як бачу, ви мене не пізнаєте?“

По цьому усміху пізнала її Марина. Боже, які недавні, а всеж прогомонілі часи! Драматична студія, театр Загарова... І талановита молода пані, що подавала надії...

Марина стиснула її руку. Враз із радістю відчула ніяково тісноту мізерної коміртки та ебогість обстановки. Ясно, що гостю треба було привітати. І вона вивела її рішучим рухом на сальо.

Посипались питання, звичні після довгого розстання.

— Тепер не граю, сказала артистка. Трохи підкопала своє здоров'я тією працею й мушу відпочивати. Ви знаєте, який мій чоловік... Тому й приїхала сюди, до його батьків. Під їх опіку й курателю — всімхнула лукаво.

Марина пригадала собі аж тепер, що син старенького пароха був чоловіком пані Галини. Присіла на хвилину. Щось із невідомого чару отих перших театральних часів відштовпувало на неї. Тим більше, що Галина зовсім не змінилась. Те саме подовгувате лице злегка вірменського типу, такий самий вузол кіс на потилиці...

Почалась друга дія. Марина, всупереч своїй засаді, не рухнулась із місця. Розпитувала про Морську, її несподівану смерть.

Дія минула зовсім гладко. Філька мала такі добрі моменти, що аж Галина зацікавилась нею. Шож, Філька дійсно добре грала! Але Марина не любила її саме за ту задиркувату самопевність.

Почалась третя. У перерві Марина гавкнула на хвилину до гардероби, але застала все в порядку. Дивувало її трохи, що Галина не розпитує її про цю роботу. Здавалось би артистка...

Але не було часу на здогади. Марина помі-

тила... Так, зовсім виразно помітила, що Філька підкачала спідницю. Хоч небагато, але підкачала. А Марину це страшно схвилювало. Вона бо строго пильнувала чистоти стилю й обичаїв у свого аматорського гуртку. „Це не гульки, а поважна робота, мої пані“, говорила підчас своїх режисерських „проповідей“.

Та Філька завжди така. Властиво цього можна було сподіватись. Все через неї якісь дівчата розсварені, якісь скандали між хлопцями. От хочби й тепер із ролею Палажки.

Марина гляділа на неї, насупивши брови. Філька реготалась, вивертаючи плече до Василі.

— Добре грає, хол... — подумала. Ні, цього їй не можна відмовити. Зрештою це Марина все признавала. Дратувало її оте неспокійне, пакосливе в Фільки, що доводило все до суперечок і непорозумінь.

— Мішанка! подумала Марина згрібно. Назагал вона не виявляла ніколи стародавніх упереджень, але всеж вірила в вагу доброго виховання. А Фільки батько був швець і Марина це пам'ятала.

Павзу просиділа знов у гардеробі. Але коли задзвенів дзвінок, побоялась лишити Галину самою. Так ніби при ній Галина менше злого побачить...

І тут воно сталося. Вже підчас дії, коли Палажка гостить жінку у себе, помітила Марина, що Філька стріляє очима на сальо. Кілька разів післяла усміх у лівий бік, де сиділа місцева „зодота молодь“. Зі сцени, де Марина в таким трудом удержувала дисципліну! Обіцяла собі вичитати її по виставі. Але не сподівалась того, що трапиться. А саме: коли спустилась завіса й сальо загриміло оплесками, почула вона з лівого боку якийсь гамір. Схилена до Галини, не могла добачити причини того. А тут піднялась знов завіса, всімхнена Філька вже стояла на самому переді і дякувала. Враз із лівого боку полетів якийсь доволі великий предмет, що показався пізніше тісною сільською чинцією і вдирив її скля-

я, черпни, які самі всю практичну, будівельну роботу виконували, ведуть дітвату так, що вчать їх усього практичної роботи, яка їм колись як аріалом життєм буде потрібна. Це можуть потвердити батьки учнівської школи, так само батьки учнівської середньої школи, ведення на той самий лад, що і в школі. Про те, як працює про віде укладання й ведення школи, можна переко- нати, заїздивши до неї, чи то до обох шкіл, та озна- комих їх.

Повідономований.

Спорт.

КОПАНИЯ МЯЧ

ЛВІВ. ТІМ А — ТІМ Б 5:5 (3:5).

Тім А: Альбальський (Львівський), Бжезський, Оль- ський, Шмид, Ганіа; Казьмірський, Матіас II, Волшин (Ва- зьківський), Журковський, Майковський (Урбанський), Тім Б: Луо, Яковичський (Гоні), Бігун; Потіха (Сидор), Горюхін, Нольфаль; Шайнер, Немес, Валіцький (Вол- шин), Гофман, Урбанський (Майковський). Ворота для ті- му „А“ відбивав: Матіас II, Журковський II, для тіму „Б“ — Урбанський II, Валіцький II (одні з карного) і Гоф- ман.

ЗОЛОЧІВ. ТІМ Б — ТІМ А 4:3 (1:1).

Тренувальні змагання перед матчем із репрезента- цією Львова закінчилися несподіваною перемогою тіму „Б“.

МИСТЕЦЬКІ ЗМАГАННЯ.

Мистецькі змагання могли грати, з уваги на ви- бори до союму, тільки клуби однієї місцевості. В Окру- жній Лізі не було ніяких змагань. У дрогобичській А- лізі було така ситуація: Білі — ТУР 5:3 (2:2).

У львівській Б-лізі відбулися дві стріли: Гравіт — ПАСТ 2:1 (1:0); Графіка — ІКС 1:0.

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

СТРИЙ. Погонь (Стрий) — Стрилка 7:2 (2:2). По- гонь грає без Валіцького і Гофмана.

ДРОГОВИЧ. Кадіма — Юнак 2:1 (1:0). Сензаційна перемога Кадіми над ліговою дружиною Юнака. Юнак виступив з слабу форму.

КРАКІВ. Краковія — Гарбарня 3:2 (2:2). Товари- ські змагання Краковії з командою Д. Л. Гарбарню, які- тилися незаметною перемогою Краковії.

ІВЮРІВСЬКІ ЛУГОВИКИ НА ГРИЦІ.

Івюрівський Луг випав доволі оживлену діяль- ність. Минулого місяця лугове дружина копаного мяча розіграла дві товариські змагання із таким вислідом: Стівелен — Луг 6:2; Луг — Сова (Судова Вилли) 3:1.

Івюрівські Луги івюрівської округи почали цієї о- сени мистецькі гри. Докінчення мистецтва відбудеться на весну. Поки що ота таблиця такій:

1) Вільямини	2	4	0	5:1
2) Мале Перелм.	1	2	0	6:2
3) Яворія-Місто	1	2	0	2:1
4) Наконетне	2	2	2	4:2
5) Рогіане	2	2	2	1:3
6) Чернішова	2	0	4	8:8
7) Чолгін	1	0	2	0:3
8) Велике Перелм.	1	0	2	0:3

ВІДГУКИ ДНЯ.

Попсований день.

Сиджу в редакції за бюрком і дивлюся крізь вікно на вулицю. Осьне сонце позолочує спокійний, нічим і ніким нестривожений Львів, час до часу відібється в калабані, то блисне лу- кавим оком у куснику розбитого шкла. Чи- стилинники, хоч як точно і часто замітають тро- туари — все таки не можуть доглянути кожно- го кусня розбитої через неувагу шиби. І добре! Краса міста восени багато на цім зискує, бо, як сказано вище, сонце має в цім відбиватися. Сиджу і мрію. Про прекрасний, багатові- конний будинок Ревізійного Союзу, про чи- стенькі крамниці „Маслосоюзу“ і „Фортуни Невол“, про рух під „Центросоюзом“ — одним словом мрію економічно. А сонце світить, а лід ходять, а авто трублять, а трамваї дзвон- ять.

І добре мені на душі і любо на серці. Сидів би отак не знати доки і любувався то видом то мріями.

Але ні! Мусіла біда наднести постійного гостя нашої редакції, бувшого підданого цар- ської Росії. І мусів той постійний гість почати балачку про погроми в царській Росії. Саме про погроми! І то тоді, коли так любе осьне сонце і така тиха днина і такий мирний настрій у моїй душі.

ВІСТІ З БУКОВИНИ.

ЧЕРНІВЦІ. ДОВБУШ — МАКАБІ 5:1 (1:0).

По слабішій грі із Вороховом Довбуш переміг анесо- куди сильнішу від Ворохова Макабі. Гра не була над- то гарна, однак Довбуш вивів свою безсумніву ви- шість над противником. Сильну перевагу мав Довбуш у II половині. Найкраще грали у Довбуші Юра і Вебер.

Після цієї перемоги Довбуш далі задержав перше місце в таблиці зі 7 точками у 5 грах та відношення во- рят 14:9. Та першому місцеві загрожує сильно Муніто- руд, який має одну гру менше і лиш один пунт менше, Мисирішуд Роман, який займає поки що третє місце, таж сильно загрожує Довбушеві.

КОПАНИЯ МЯЧ ЗА КОРДОНОМ.

ЛЪОЗАННА. Шайцарія — Португалія 1:0. Це бу- ло 170-й з черги міждержавні змагання Шайцарії.

МАДЯРСЬКА ЛІГА.

Унгарія — Пула 2:1, Фебус — Сегед 2:2. Кім- пашт — Уйпешт 0:3, Шалготаріан — Ференцварош 1:8. Бочай — Сіркетасі 2:2, Вудафос — Електромон 1:0.

Б О К С.

Вомарські мистецтва А-класи у Львові дали ми- неді такі висліди: Чорні — Рекорд 10:6; Погонь — Лехія 10:6. Перемога Погоні над мистцем Львова Ле- хією є справді великою сензацією. На цих змаганнях аж 4 стріли вирішили воковером.

— Пригадую собі — каже гість — одну подію. Зробила чорна сотня жидівський по- грим. У Києві. Ми, студенти, не брали очевид- но ніякої участі в тих звірствах і тим насиль- стві. Але всюди бували винятки. Трапився і в нас. Один студент, русотяп, побив на вулиці маленьку жидівочку. І то не палкою, чи якимсь звідним джком, ані навіть не так, щоб мусіла йти до шпиталю. А просто вдарив рукою по плечі. Бачили це люди, справа стала голосною і знаєте чим скінчилося?

— Певно дістав змісіа якусь посаду? — Що ви? Ми, студенти зі свого боку, а громадянство зі свого збійкотували його, ви- кинули поза скобки життя і він забрався з Ки- ева. Але я у інших містах не загірив місця. Чут- ки про його обридливий учинок дійшла до кожного університету і зробила своє. Студент- ство, а за ним і російське громадянство відсе- парувалося від такого типа.

— І нащо ви це все мені кажете? — обі- звівся я. — Адже ми живемо в Європі, а не в Егравії! Чи припускаєте, що тут таке булоб можливе? Фе! І ще раз фе! Навіть такої думки не можна допустити. І ви пане... — звернувся я до громадянина...

На жаль його вже не було. Винісся і не ви- слухав моєї апології в користь культурної Ев- ропи.

Але день мені зіпсував зовсім.

Галактіон Чіпка.

НОВІ КНИЖКИ І ЖУРНАЛИ.

МАЗЕПА. Збірка. Том I. Зміст: Д. Дорошенко: Мазепа в історичній літературі і в житті. — В. Білюк: Марія Магдалина, мати гетьмана І. Мазепи. — Я. То- каржевський-Карашевич: Герб і походження гетьмана І. Мазепи. — В. Крупицький: Карл XII в старій і новій шведській літературі. — В. Крупицький: Пилип Мазепа в зв'язку з планами Карла XII перед у- крайніським походом шведів. — М. Воляк: Вендерсма комісія по смерті Мазепи. — В. Січинський: Грамюри на честь Мазепи і графіровані портрети гетьмана. Пра- ці Українського Наукового Інституту. Том XLVI. Вар- шаво, 1928. Вел. 8-ка, стор. 161.

УКРАЇНСЬКИЙ АГРОНОМІЧНИЙ ВІСНИК. Непе- ріодичний журнал. Рік II. Книжка 5. Львів. Зміст: Спо- ло до Читатів. — Д-р І. Ваталович: Евгений Олесьницький — провідник українського селянства. — Д-р Івж. Е. Храпливий: Як повстало Товариство Українських Аг- рonomів. — Дон. І. Мазепа: Проблема поліпшення поло- ни. — Реферати та рецензії. — Міжнародні сільсько- гоосп. організації, конгреси, наради. — Записки нашої агрономічної праці. — Намі етрати. — Рікше.

ПРАВИЛЬНЕ, ШКОРЕ І ДЕШЕВЕ ПРАННЯ ВСЯ- КОГО БІЛЛЯ та чищення предметів домашнього вижит- ту. Поради і приписи. Видання Хемічної завіси „Мо- та“. 16-ка, стор. 24.

ОГЛОШЕННЯ

за оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр.

Вівторок 8. XI. год. 7.30 веч. II. концерт симфонічний.

Середа 9. XI. год. 7.30 веч. „Остання воєна“.

Четвер 10. XI. год. 8. веч. Академія К. П. В.

П'ятниця 11. XI. год. 6. веч. „Галуза романизму“.

Субота 12. XI. год. 7.30 веч. „Закохана жінка“, прем'єра.

Український Народний Театр ім. М. Са- довського.

СТРИЙ (сала Нар. Дому):

8. XI. Дав серцю волю.

9. XI. Мати шайбачка.

10. XI. Новолітня.

Український театр Йосифа С. Сидіна (сеніора).

БУДІВАНІВ:

8. XI. Чорноморці.

9. XI. Нгуш.

10. XI. Грива.

11. XI. Кажа оторого млина.

Український Театр ім. І. Котляревського.

ЗОЛОЧІВ:

8. XI. Воя над Почаєм.

9. XI. Пригоди в Черці.

К І Н А.

АПОЛІО: „Гегенна“.

АТЛІАНТИК: „Баталія безбонзінг“.

БАЛТИК: „Камітат Моліар“.

ВАНДА: „Чарівниця з Салем“, „Кід Галіад“.

ГРАЖИНА: „Парижанка“ з Даніелем Даріє.

ЕВРОПА: „Визволення без крал“.

ЕМПІР: „Царівна Сидішкіна“, Валіа Дісена.

КАСНО: „Ралсодія“.

КОПЕРНИК: „Остання бригада“.

МАРУСЕНЬКА: „Друга молодість“.

МЕТРО: „Семе небо“.

МІРАЖ: „Порт Артур“ із Даніелем Даріє, Ал. Вольбріком.

МУЗА: „Розалія“.

ПАЛІАС: „Граніція“.

ПАКС: „Тато жениться“.

РАЙ: „Шейк“ з Рамонем Новаро.

РІЯЛІТО: „Лікар гарних жінок“.

РОКСІ: „Олімпіада“.

СВІТ: „Нуждарі“, „Париж в огні“ (обі серії разом).

СТИЛЕВ: „Лідія говорить“ і ревіа.

ТОН: „Лічильно“ із Шералі Темплі.

„Каліф із Багдаду“.

УТІХА: „Під жовтим прапором“ і ревіа.

ХИМЕРА: „Дя Габієра“ (Зара Ле- андер).

ФОТОПЛАСТИКОН:

(за Марієвським)

„Греція, Корфу, Дельфи, Афіни“.

ФОТОПЛАСТИКОН „СВЯТОВІД“:

(вул. Коперника ч. II дім Ф-и Кайм і Сні)

„Японія: Токіо, Кіото, Кобе, Осака“

ЛВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 8. листопада 1933.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Дім шкл, 8.10 Оркестр, 8.30 Ранішні вістки, 11.00 Дім шкл: Елек- троніка працює, лікує і зовнає, гутірка для отарших дітей, 11.15 Концерт ма- доліністів (у програмі Б. Лисопольд: „Українська нитиця“) 11.37 Сигнал на- оу, 12.00 Позаудіна аудіція, 14.00 „Ду- ма“ словесно-муз. задіція в українській мові, виг. м-р Мирослава Семчишин із участю двох бандуристів, 14.30 Бать- шівський порадник, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Вірша, 14.55 Програма на австр., 15.00 „Мало 13 літ“ говорена по- вістю для молоді, 15.15 Технічні сирні- ння, 15.30 Музика з пл., 16.00 Полудневий денник, господарські вістки, 16.20 Фін- гоосп. актуалії, 16.30 Шліні у виг. Ф. Плітінніа в супр. форт., 16.35 Палеотина в озах природника, 17.10 Скрипковий ресіталь у супр. фортепіану, 17.25 Роль комітету розбудова у мешканстві бу- дівництва, 17.35 З ліцією по віршу, 18.00 Віжуві вістки з міста та провінції, 18.05 Із залювання безробітного, 18.15 Для се- ді: Інструкція як приготувати та до- радити сільської господарин, музика з пл., 18.30 Аудіція для робітників, 19.00

Розр. концерт: орх., спія, 20.35 Вел. дом- ний, метеоролог. вістки, спорт, програ- ма на завтра, 21.00 Симф. концерт, 22.00 Комплекс величини і комизмо малень- кости, 22.17 Сонати на сар. і форт., 22.55 Інформаційна аудіція, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Задіяччии аудіції, 23.15—23.35 Музика, хор, наліає Варшави II.

Середа, 9. листопада 1933.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Аудіція для шкл, 8.10 Добрий- день наймолодшим, 11.00 Для шкл: Во- гонна оторожа Іде, ауд. для молодих дітей, 11.35 Веселі увертури, з пл., 11.51 Сигнал часу, 12.00 Позаудіна аудіція 14.00 Ралсодія, з пл., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Львівська бірша, 14.55 Про- грама на австр., 15.00 „Наш концерт“ ауд. для молоді з опер Мовкішка, 15.30 Музика у виг. орх., 16.00 Пополудневий денник, господарські вістки, 16.20 Чи дитина повинна мати власні гроші, 16.35 Сильветти дітвоти, у виг. Гітарового тріа, рециталі, 17.05 Поворот Я. Піз- одуцького з Магдебурга, 17.20 Кварте- тні мініатюри, у виг. смичк. квартету, 17.40 Світло привертної оторож, про- мова, музика, рециталі, 18.05 Ява чи сон? ауд. для дітей всел. шкл, 18.30 Гутірка про мову, 18.40 Одиниця чи гро- нада, 19.00 Розр. концерт у виг. орх., спія, 20.35 Вел. денник, метеоролог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00

